

KLAUSIMAI – ATSAKYMAI, SUSIJĘ SU ĮSTAIGŲ VADOVŲ KVALIFIKACIJOS VERTINIMU, TAIKANT 360 LAIPSNŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMĄ

Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimą, įskaitant ir įstaigų vadovų kvalifikacijos vertinimą, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, reglamentuoja:

- Valstybės tarnybos įstatymas (toliau – VTĮ);
- Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 (LRV 2020 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. 213 redakcija) (toliau – Vertinimo tvarkos aprašas);
- Įstaigos vadovo kvalifikacijos vertinimo, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybės tarnybos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 27V-112 (spalio 21 d. įsakymo Nr. 27V-126 redakcija) (toliau – Organizavimo tvarkos aprašas).

1. Ar 360 laipsnių kompetencijų vertinimas turėtų būti taikomas visiems valstybės tarnautojams, einantiems vadovaujančias pareigas, pvz. padalinio vadovui?

Kieno kvalifikacija vertinama taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, reglamentuoja Vertinimo tvarkos aprašas (žr. Aprašo 6.3, 9.6, 11.5 papunkčius). Pvz. šio Vertinimo tvarkos aprašo 6.3 punkte nurodyta, kad valstybės tarnautojas pagal 1 priede nustatytus kvalifikacijos vertinimo kriterijus įsivertina savo kvalifikaciją (pildo Motyvuoto siūlymo IV skyriaus „Kvalifikacijos vertinimas“ pirmąjį skirsnį „Kvalifikacijos vertinimo rezultatai“, taip pat įsivertina kvalifikaciją atitinkamai pildydamas **Įstaigos vadovo kvalifikacijos vertinimo, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, formą (Aprašo 2 priedas)** arba **Karjeros valstybės tarnautojo ir pakaitinio valstybės tarnautojo kvalifikacijos vertinimo pagal pareigybės aprašyme nustatytas kompetencijas formą (Aprašo 3 priedas)**.

Taip pat Aprašo III skyrius kalba apie **ĮSTAIGOS VADOVO KVALIFIKACIJOS VERTINIMĄ, TAIKANT 360 LAIPSNŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMĄ**.

Kaip matyti iš teisinio reglamentavimo, 360 laipsnių kompetencijų vertinimas yra taikomas **tik įstaigų vadovams**.

2. Ar 360 laipsnių kompetencijų vertinimas turi būti atliekamas ir įstaigos vadovams, priimtiems į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, taip pat ir valstybės pareigūnams ir statutiniams įstaigų vadovams?

Vertinimo tvarkos aprašas reglamentuoja VTĮ 27 straipsnio 1 dalyje nurodytą valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimą. VTĮ 27 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vertinama įstaigų vadovų (*išskyrus įstaigų vadovus, priimamus į pareigas politinio (asmeninio)*

pasitikėjimo pagrindu), karjeros valstybės tarnautojų ir pakaitinių valstybės tarnautojų, priimtų į karjeros valstybės tarnautojų pareigas, tarnybinę veiklą. Taip pat pažymėtina, kad vadovaujantis VTĮ 5 straipsniu, statutiniams valstybės tarnautojams VTĮ nėra taikomas, o Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybės institucijų ir įstaigų vadovams, kitiems Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybės pareigūnams, Vyriausybės priimamiems ir Ministro Pirmininko skiriamiems valstybės pareigūnams taikomi šio įstatymo 4, 38 ir 39 straipsniai. Šiems valstybės pareigūnams, išskyrus tuos, kurių kasmetines atostogas reglamentuoja specialūs įstatymai, taip pat taikomas šio įstatymo 42 straipsnis.

Taigi, nei valstybės pareigūnams, nei statutiniams įstaigų vadovams, nei įstaigų vadovams, priimtiems į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, 360 laipsnių kompetencijų vertinimas nėra atliekamas.

3. Ar pvz. VŠĮ..... direktorius/ darbuotojas, savivaldybės įmonės (SĮ)... vadovas ar darbuotojas ir pan. gali būti įtrauktas į įstaigos vadovo kolegų, kurie vertins jo kompetencijas, sąrašą?

Vertinimo tvarkos aprašo 19.2. papunktyje yra apibrėžta, kad kolegos – įstaigos vadovui nepavaldūs ir su jo vadovaujamos įstaigos vykdomomis funkcijomis susiję kitų **viešojo administravimo įstaigų** vadovai, valstybės tarnautojai ir (ar) darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kurie turėjo galimybes stebėti įstaigos vadovo tarnybinę veiklą pasitarimuose, darbo grupėse, nenuolatinio pobūdžio komisijose ir kituose oficialiuose susitikimuose. Pagal Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 6 dalį, **viešojo administravimo įstaiga** – valstybės ar savivaldybės biudžetinė įstaiga, šio įstatymo nustatyta tvarka įgaliota atlikti viešąjį administravimą, o pagal to paties straipsnio 1 dalį - **viešasis administravimas** – įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas.

Atsižvelgiant į tai manytume, kad VŠĮ direktorius/darbuotojas, ar SĮ vadovas/darbuotojas negalėtų būti įtraukiamas į kolegų sąrašą. Į šį sąrašą turėtų patekti tik valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų vadovai, valstybės tarnautojai ir darbuotojai.

4. VATIS vedant kolegų sąrašą, nėra galimybės įvesti kolegų – statutinių valstybės tarnautojų. Ar statutiniai valstybės tarnautojai gali būti įtraukti į kolegų sąrašą?

Vertinimo tvarkos aprašo 19.2 papunktyje pateiktas kolegų apibrėžimas - įstaigos vadovui nepavaldūs ir su jo vadovaujamos įstaigos vykdomomis funkcijomis susiję **kitų viešojo administravimo įstaigų vadovai, valstybės tarnautojai ir (ar) darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis**, kurie turėjo galimybes stebėti įstaigos vadovo tarnybinę veiklą pasitarimuose, darbo grupėse, nenuolatinio pobūdžio komisijose ir kituose oficialiuose susitikimuose. Šiame apibrėžime minimi valstybės tarnautojai, nenurodant išimčių. Todėl manytina, kad ir statutiniai valstybės tarnautojai galėtų būti įstaigos vadovo kolegomis.

Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad Valstybės tarnautojų registre **nekaupiami duomenys** apie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities **vidaus tarnybos sistemos pareigūnus**, kurių duomenys tvarkomi Vidaus reikalų pareigūnų registre, vadovaujantis Vidaus tarnybos statutu, kriminalinės žvalgybos pareigūnus, kurių duomenis saugo kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, nurodytos Kriminalinės žvalgybos įstatymo

2 straipsnio 11 dalyje, ir duomenis, kurie įslaptinti Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka.

Tuo vadovaujantis, statutiniai valstybės tarnautojai neturėtų būti traukiami į įstaigos vadovų kolegų sąrašą.

5. Pagal Organizavimo tvarkos aprašo 6 punktą, už įstaigos personalo valdymą atsakingas įstaigos padalinys arba asmuo, o jeigu įstaigoje personalo administravimo funkcijos atliekamos centralizuotai, įstaiga, centralizuotai atliekanti personalo administravimo funkcijas (toliau – personalo administravimo specialistas), atlieka tam tikrus veiksmus ir inicijuoja įstaigos vadovo kompetencijų vertinimą. Kurios įstaigos – ar tos, kuriai vadovauja įstaigos vadovas, ar įstaigos vadovo tiesioginio vadovo vadovaujamos įstaigos personalo administravimo specialistas turi tą darbą padaryti?

Remiantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 24 straipsnio (Registro valdytojo ir registro tvarkytojo teisės ir pareigos) 7 dalimi - jeigu registre tvarkomi asmens duomenys, registro valdytojas yra ir asmens duomenų valdytojas, o registro tvarkytojas yra ir asmens duomenų tvarkytojas. Analogiškos nuostatos yra ir dėl informacinių sistemų. Todėl, mūsų nuomone, nėra teisinio pagrindo pavaldžioms įstaigoms tvarkyti jų Įstaigų vadovų duomenis. Manytina, kad teisės akte nurodytus veiksmus turėtų atlikti tos įstaigos personalo administravimo specialistas, kuri tvarko vertinamo įstaigos vadovo duomenis VATARAS, tame tarpe ir duomenis, susijusius su tarnybinės veiklos vertinimu.

Pvz. ministerija (ir kt.), kaip Įstaigų vadovų darbdavys, tvarko Įstaigų vadovų asmens duomenis, t. y. tik ministerija gali vykdyti jai pavaldžių Įstaigų vadovų vertinimo procedūras ir tvarkyti jų duomenis Valstybės tarnautojų registre (VATARAS) ir Valstybės tarnybos valdymo IS (VATIS).

6. Ar atliekant teismo kanclerio tarnybinės veiklos vertinimą, kvalifikacija turi būti vertinama, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą? Ar jo vertinimas irgi atliekamas VATIS sistemoje, nors jo tiesioginis vadovas yra teismo pirmininkas, t. y. teisėjas?

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 106 straipsnio 2 dalimi, teismo kancleris yra karjeros valstybės tarnautojas, pavaldus teismo pirmininkui. Nors, vadovaujantis Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176, 1 priedu, teismo kanclerio pareigybė yra priskirta I pareigybės lygmeniui, pavadintam – įstaigos vadovas, tai nepakeičia teismo kanclerio karjeros valstybės tarnautojo statuso į įstaigos vadovo.

Taigi, teismo kanclerio kvalifikacija vertinama pagal Vertinimo tvarkos aprašo 1 priede nustatytus kvalifikacijos vertinimo kriterijus, taip pat pildant Karjeros valstybės tarnautojo ir pakaitinio valstybės tarnautojo kvalifikacijos vertinimo pagal pareigybės aprašyme nustatytas kompetencijas formą (Vertinimo tvarkos aprašo 3 priedas), kaip visų kitų karjeros valstybės tarnautojų.

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 41 straipsnio 1 dalimis, teisėjas yra valstybės pareigūnas ir turi šiame bei kituose įstatymuose numatytus valstybės valdžios įgaliojimus. Valstybės tarnybos įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 6 punkte reglamentuota, kad Valstybės tarnautojų registre, kurį Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka steigia Vyriausybė, kaupiami duomenys

apie <...> valstybės politikus, **valstybės pareigūnus** ir profesinės karo tarnybos karius tiek, kiek reikalinga jų tarnybiniam pažymėjimams ar kitokioms elektroniniu parašu pasirašyti skirtoms priemonėms pagaminti arba jiems pavaldžių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimui atlikti ir pareigybėms aprašyti ir vertinti. Taigi, teismo pirmininko, kaip valstybės pareigūno duomenys VATIS irgi yra kaupiami ir jis, kaip tiesioginis vadovas, turės galimybę įvertinti teismo kanclerio tarnybinę veiklą VATIS sistemoje.

7. Kaip teismo pirmininkas, kurio duomenys VATARAS/VATIS sistemoje nekaupiami ir kuris neturi prisijungimo prie VATARAS/VATIS sistemos, galės atlikti jam pavaldžių valstybės tarnautojų (pvz. teismo kanclerio) tarnybinės veiklos vertinimą?

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 41 straipsnio 1 dalimi, Teisėjas yra valstybės pareigūnas. Valstybės tarnybos įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta, kad duomenys apie valstybės pareigūnus Valstybės tarnautojų registre kaupiami tiek kiek reikalinga jiems pavaldžių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimui atlikti. Teisėjų duomenis į Valstybės tarnautojų registrą turi suvesti konkretaus teismo paskirtas duomenų tvarkytojas.

Svarbu: Prieš pradėdant registruoti Teisėjų pareigybes, reikia įstaigai priskirti Teisėjų pareigybių grupę. VATARAS-VATIS pasirinkite meniu ĮSTAIGOS ADMINISTRAVIMAS > Pareigybių grupės ir pažymėkite “varnele” PG_44 Teisėjų pareigybės. Išsaugokite duomenis. Teismo pirmininkas galės atlikti jam pavaldžių valstybės tarnautojų kasmetinį vertinimą prisijungęs prie Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos per Elektroninius valdžios vartus. Sistemos teisės vertinimui atlikti bus suteiktos automatiškai.

Kilus klausimams dėl duomenų vedimo, tvarkymo VATARAS/VATIS, reiktų kreiptis į Informatikos ir ryšių departamento prie VRM specialistus.

8. Jeigu įstaigos vadovo kadencija baigsis, pvz. sausio 1 d., ar privalu pradėti tarnybinės veiklos vertinimo procedūras ir inicijuoti jo kvalifikacijos vertinimą, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą?

360 laipsnių kompetencijų vertinimo procedūra pradedama dar iki einamųjų metų lapkričio 1 d., todėl manytina, kad, jei tuo laiku įstaigos vadovas pareigas dar eina, jo kvalifikacijos vertinimas, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, turėtų būti pradėtas.

9. Kaip reiktų elgtis tokiu atveju, kai įstaigos vadovo tiesioginis vadovas keičiasi gruodžio viduryje? Kas turėtų atlikti įstaigos vadovo kompetencijų vertinimą, taikant 360 laipsnių grįžtamojo ryšio įrankį?

Kadangi įstaigų vadovo kvalifikacijos vertinimas, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, pradedamas gruodžio 1 d., rekomenduotina, kad įstaigos vadovo tiesioginis vadovas, dar prieš palikdamas savo pareigas, atliktų savo pareigą ir įvertintų jam pavaldaus įstaigos vadovo kvalifikaciją, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą. Kasmetinio vertinimo procedūras, prasidedančias sausio 1 d., turėtų atlikti naujai paskirtas įstaigos vadovo tiesioginis vadovas. Tiesioginio vadovo duomenis pakeisti VATIS tarnybinės veiklos vertinimo modulyje galimybė yra.

10. Ar reikalingas įstaigos vadovo kompetencijų vertinime dalyvaujančių kolegų sutikimas būti įtrauktas į kolegų sąrašą?

Teisės aktai tokios procedūros nenustato, todėl jų sutikimas nėra reikalingas. Įtraukus asmenis į kolegų sąrašą, atlikti įstaigos vadovo kompetencijų vertinimą jiems yra privalu.

11. Ar tie asmenys, kurie bus pasirinkti kaip vertintojai, gali atsisakyti vertinti įstaigos vadovo kompetencijas?

Atsisakyti dalyvauti įstaigos vadovo kompetencijų vertinime galimybių teisės aktai nenumato. Tai yra į respondentų sąrašą įrašyto asmens pareiga, įtvirtinta Vertinimo tvarkos apraše. Nusišalinimas nuo vertinimo galimas tik tada, kai paaiškėja aplinkybės, nurodytos Organizavimo tvarkos aprašo 10 punkte, t. y. jeigu paaiškėja, kad kolega ar įstaigos vadovui pavaldus asmuo, yra įstaigos vadovo, kurio kompetencijos vertinamos, sutuoktinis, sugyventinis ar partneris (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka), artimas giminaitis ar asmuo, susijęs svainystės ryšiais, arba yra kitokių aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl jų nešališkumo, kolega ar įstaigos vadovui pavaldus asmuo turi nusišalinti ir nevertinti įstaigos vadovo kompetencijų.

12. Kaip užtikrinti, kad visi vertinime dalyvaujantys asmenys (respondentai) užpildytų klausimyną ir tą padarytų laiku?

Rekomenduotina, kad įstaigos vadovo 360 laipsnių kompetencijų vertinimo organizavimo procese aktyviai dalyvautų įstaigos personalo administravimo specialistas/-tai, kurie, turėdami galimybę stebėti vertinimo procesą VATIS sistemoje, galėtų pakontroliuoti, kad įstaigos vadovui pavaldūs asmenys, jo tiesioginis vadovas, kolegos užpildytų klausimyną, periodiškai visiems priminti apie pradėtą procedūrą, paraginti atlikti visus reikiamus veiksmus.

13. Kaip bus skaičiuojami įstaigos vadovui pavaldžių asmenų atsakymų rezultatai, jeigu tų pavaldžių asmenų yra tik 2 (pvz. savivaldybės kontrolierius turi tik 1 arba 2 pavaldžius asmenis)?

Organizavimo tvarkos aprašo 8 punkte reglamentuota, kad jeigu įstaigoje yra mažiau nei 3 įstaigos vadovui pavaldūs asmenys, siekiant užtikrinti jų anonimiškumą, įstaigos vadovui pavaldžių asmenų ir kolegų grupės yra sujungiamos į bendrą įstaigos vadovui pavaldžių asmenų ir kolegų pareigybių sąrašą.

14. Savivaldybės kontrolieriaus tiesioginis vadovas yra meras, kuris yra politikas ir kurio duomenų VATARAS nėra. Kaip tokiu atveju jam atlikti savivaldybės kontrolieriaus kvalifikacijos vertinimą, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, kuris negali būti atliekamas raštu, o tik VATIS?

Vadovaujantis VTĮ 53 str. 1 d. 6 p., VATARAS **kaupiami duomenys apie valstybės politikus**, valstybės pareigūnus ir profesinės karo tarnybos karius **ties, kiek reikalinga jų** tarnybiniams pažymėjimams ar kitokioms elektroniniu parašu pasirašyti skirtoms priemonėms pagaminti arba **jiems pavaldžių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimui atlikti** ir pareigybėms aprašyti ir vertinti. Taigi, savivaldybės kontrolieriaus tiesioginis vadovas – meras – turės galimybę prisijungti prie VATIS ir atlikti jam pavaldaus įstaigos vadovo kompetencijas ir visą tarnybinę veiklą.

15. Kokių būdu asmenys, įtraukti į įstaigos vadovų 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, galės prisijungti prie VATIS?

Prisijungimas prie VATIS vyksta per „Elektroninės valdžios vartus“. Naudotojai identifikavimui bus nukreipti į Elektroninės valdžios vartų Administracinių ir viešųjų elektroninių paslaugų portalą;

Elektroniniai valdžios vartai

E-Government Gateway

Administracinių ir viešųjų elektroninių paslaugų portalas

Pradžia

Gyventojams

Verstui

Viešajam sektoriui

e.dokumentai

e.pristatymas

Centralizuoti viešieji pirkimai

Pradžia > Prisijungti

Tapatybės nustatymas Lietuvos atpažinties priemonėmis

Pasirinkite, koks naudotojas esate:

Pasirinkus tikslią grupę, bus suteikta galimybė prisijungti pasirinktai naudotojų grupei taikomais prisijungimo būdais. Pasirinkite tikslią grupę pagal tai, kokius veiksmus planuojate atlikti prisijungę.

Gyventojas

Viešasis sektorius

Naudotojas pasirenks tapatybės nustatymo grupę. Pasirinkus tikslią grupę, bus suteikta galimybė prisijungti pasirinktai naudotojų grupei taikomais prisijungimo būdais: su valstybės tarnautojo pažymėjimu, kitomis identifikavimo priemonėmis (el. parašas, mobilus el. parašas, bankas ar kt.).